vergadering **C353**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 7 juli 2022

Vlaams Parlement

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over het onderzoek van de VRT over de eventuele stopzetting van het uitzenden van één radiozender via FM-frequenties
– 3393 (2021-2022) 3

VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over het ontbreken in het masterplan jeugdkampen van een oplossing voor het tekort aan tenten
– 3588 (2021-2022) 10

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de uitvoering van het Coronanoodsteundecreet voor de jeugdsector
– 3563 (2021-2022) 16

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over het onderzoek van de VRT over de eventuele stopzetting van het uitzenden van één radiozender via FM-frequenties
– 3393 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (cd&v): Minister, in de beheersovereenkomst die de Vlaamse Regering sloot met de VRT voor 2021-2025 werden allerlei afspraken gemaakt om de publieke opdracht van de VRT te verduidelijken met het oog op het effectiever realiseren van haar maatschappelijke opdracht.

Over één opdracht wil ik het vandaag met u hebben. Daar werd concreet onder meer het volgende afgesproken – ik citeer even uit de beheersovereenkomst: "De VRT zet in op de digitalisering van radio. Ze zal een voortrekkersrol vervullen in de digitalisering van de radiomarkt. Ze werkt vanuit die doelstelling mee aan een onderzoek naar de eventuele impact van de stopzetting van het uitzenden via één FM-frequentiepakket om zo bij te dragen aan de versnelling van de digitalisering van de audiomarkt en de overschakeling naar 'digital only'. Om de verdere digitalisering van de audiomarkt mee te realiseren, zal de VRT een actieplan ontwikkelen en optimaal en dynamisch de mogelijkheden van haar multiplex gebruiken, steeds vertrekkend vanuit haar maatschappelijke opdracht en met een onderscheidend aanbod. De VRT gaat over de bijkomende invulling van de multiplex met gebruik van audiostreams die geen volwaardige radiokanalen zijn in de zin van 'nieuwe diensten' (zie 4.3 'nieuwe diensten') op voorhand in overleg met de Vlaamse overheid."

Ik kom zo dadelijk tot mijn vragen, maar toen ik mijn vraag om uitleg indiende, kon ik niet vermoeden dat die vandaag toch wel actueel zou zijn. Eerst hebben we de toch wel verslechterde cijfers voor Studio Brussel gehad. Zij zijn het afgelopen jaar ongeveer een derde van hun luisterpubliek verloren. Dat bleek uit cijfers in de maand juni.

En gisteren konden we het al lezen, maar vandaag staan de kranten redelijk vol van de aankondiging van de VRT dat het nethoofd van Studio Brussel verantwoordelijk wordt voor De Tijdloze, een stuk van Studio Brussel dat enkel op DAB+ zit en alleen daar kan worden beluisterd. En het nethoofd van MNM, Steven Lemmens, krijgt er Studio Brussel als verantwoordelijkheid bij. Els Van de Sijpe, de grote baas van de radiosector bij VRT zegt wel dat beide zenders op FM zullen blijven uitzenden, lineair zullen blijven uitzenden. Maar daarbij heb ik al een eerste vraag: is dit niet ook een moment om erover na te denken om met een van beide – MNM is daar misschien minder geschikt voor, maar dan eerder met StuBru – op termijn volledig digitaal te gaan? Dat zou men kunnen uitproberen.

Ik wil even de vergelijking maken met DPG, waar radio Willy – misschien niet helemaal een gelijkaardige zender, maar ze hebben toch wel een beetje hetzelfde publiek – volledig digitaal is. Dat begint echt te werken.

In mijn fractie is er een fan van Studio Brussel die het totaal niet eens is met dit voorstel dat ik zou doen om Studio Brussel volledig digitaal te maken. Het is dus geen politieke kwestie. Maar ik vind het wel een kwestie van goed beheer, vooral in de zin van hoe wij met de VRT de digitalisering verder zullen promoten. Er is afgesproken dat een van de zenders volledig de digitale toer zou opgaan.

Minister, wat is de stand van zaken van dit onderzoek? Want ik beweer dat nu zomaar, maar er is ook een onderzoek naar de eventuele impact van de stopzetting

van het uitzenden via één FM-frequentiepakket. Wie voert dat onderzoek uit? Wanneer mogen we de resultaten hiervan verwachten, gelet op de bepaling in het Mediadecreet dat we hier hebben goedgekeurd en dat zegt dat er bij 50 procent digitaal luisterbereik een afschakeldatum voor de FM-frequentieband zal worden vastgelegd?

Wat is de inhoud van het hierboven gevraagde actieplan om de VRT-multiplex optimaal en dynamisch te gebruiken?

Welke acties zal de VRT nog nemen in het kader van haar voortrekkersrol voor de digitalisering van de radiosector? Dat is allicht de belangrijkste vraag.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank, collega Brouwers, voor de vraag. De digitalisering van ons radiolandschap is een van de topprioriteiten in mijn beleid over radio en in mijn mediabeleid tout court. We merken dat daar vooruitgang wordt geboekt. Als je op de webstek dabplus.be van de cvba DAB digitale radio - die wij ondersteunen - kijkt, dan zie je een mooi overzicht van de onderzoeken die daar sinds 2018 jaarlijks worden gevoerd. Je merkt dat we in 2018 op 21 procent luistervolume via digitale dragers zaten, en dat dat in 2021 41 procent was. Er was vooral ook een heel sterke stijging in DBA+ van 3 procent in 2018 naar 19 procent in 2021. Er was een iets mindere stijging op het vlak van internet van 12 procent naar 14 procent. Er was daarnaast ook een beperkt volume via digitale televisie en kabel.

Je merkt dat het vooruitgaat en we doen er vanuit het beleid alles aan om het nog sneller te laten gaan. Ik denk aan de omzetting van Europese wetgeving over DAB+ in onze wagens. Dat is nu al anderhalf jaar realiteit. Maar we zijn ook verdergegaan, dat weet u. Met de aanpassing van het Mediadecreet vragen wij vanaf 1 januari 2023 – dat is intussen binnen een half jaar en we hebben relevante partners daarover al aangeschreven – dat wat verkocht en geproduceerd wordt van radio, altijd een digitale ontvanger moet dragen.

Ook de veiling van de 5G-licenties zal een gamechanger zijn omdat dat het nog gemakkelijker en beter mogelijk zal maken om via mobiel internet naar radio te luisteren. Al die elementen maken dat we sneller gaan, met als doelstelling om zo spoedig mogelijk, wanneer dat verantwoord is, met het richtsnoer van 50 procent luistervolume via digitale dragers, zo snel mogelijk FM af te schakelen.

Waarom moeten we FM snel afschakelen? DAB+ en internetradio hebben veel voordelen op vlak van kwaliteit, op vlak van mogelijkheden van interactie en dergelijke meer. Ik meld ook dat het uitzenden via FM voor onze mediabedrijven, onze radio-organisaties een dure kwestie is. Alleen al bij de VRT bedraagt de stijging van de energiekosten door uitzending van FM dit jaar in de honderdduizenden euro's. Dat is dus een dure kwestie. Uitzenden via DAB+ is dat veel minder. Met andere woorden: de doelstelling is helder.

Ik heb ook altijd gezegd dat de publieke omroep op het vlak van digitalisering een absolute voortrekkersrol moet spelen. Ze moeten ervoor zorgen dat de omschakeling versterkt wordt en dat hun radiomerken, ook digitaal, goed worden beluisterd. Ze moeten daar frontrunner in zijn. Een van de reflecties die ik daarbij had, en dat is ook zo in de beheersovereenkomst beschreven, is dat ze moeten onderzoeken of de volledige digitalisering van een radiomerk, nog voor de volledige afsluiting van FM, een toegevoegde waarde kan zijn voor de digitalisering van het radiolandschap, maar uiteraard ook voor de radicaal digitale visie die in de beheersovereenkomst is ingeschreven, zeker op het vlak van radio. Het is over dat element van de beheersovereenkomst dat uw vraag gaat. Ik zie daarin twee elementen.

We hebben enerzijds de vraag in de beheersovereenkomst om daar specifiek rond te werken en de vraag naar de VRT toe om daaraan mee te werken. Anderzijds stellen we ook vast dat de laatste grote studie over het radiolandschap dateert van 2013. Die heette 'Behoefte- en marktanalyse van het Vlaamse radiolandschap', uitgevoerd door KPMG, op verzoek van toenmalig minister Lieten. Sindsdien is er eigenlijk geen grote radiostudie meer gebeurd. Ik heb aan mijn departement gevraagd om ook dat in gang te zetten. Ik reken erop dat nog dit jaar het bestek wordt gelanceerd, waarna ook de offerteaanvraag kan worden uitgestuurd, zodat er volgend jaar een globale radiostudie kan komen die de twee elementen combineert: enerzijds onze globale visie rond het radiolandschap scherp stellen op basis van onderzoek, en anderzijds kijken of de radicale digitalisering van één radiomerk van de VRT daar een plaats in kan hebben. Dat is het antwoord op uw eerste vraag.

Uw tweede vraag gaat dan over het actieplan om de VRT-multiplex optimaal en dynamisch te gebruiken. In de herfst van 2021 bekeek de VRT hoe de eigen multiplex op kanaal 12A gebruikt kon worden om het gebruik van DAB+ te helpen versnellen bij een aantal groepen die nu nog achterop lopen. Er werd door de VRT daartoe een actieplan ontwikkeld. Het actieplan bevatte een herschikking van de audio- en de datasamenstelling van het aanbod op DAB+ binnen de multiplex van de VRT. Daardoor konden, zonder kwaliteitsverlies, twee extra zenders geïntroduceerd worden op 1 november 2021, namelijk Radio 2 Bene Bene en StuBru De Tijdloze, waar het ook in uw vraagstelling over ging. Hierdoor is op die bepaalde multiplex van de VRT de beschikbare capaciteit volledig benut.

De VRT zet conform haar beheersovereenkomst verder in op de digitalisering van radio via digitale dragers, DAB+ en internet en applicaties. Ze werken daarbij vanuit hun maatschappelijke opdracht om iedereen te bereiken, met een aanbod dat informeert, inspireert en verbindt. De VRT doet dit via digitale televisie, Radioplayer, de eigen radio-apps en -websites en via DAB+, zowel voor liveaanbod als voor on demandaanbod.

Op het vlak van on demandaanbod zijn er natuurlijk ook verschillende acties rond Podcast, wat daar ook aan gelinkt is.

Om de DAB+-kanalen te versterken worden er initiatieven genomen. Door op de moedermerken en de andere communicatiekanalen van de VRT regelmatig promotionele acties over de programmatie op de DAB+-zenders te voeren, wordt de aandacht voor het digitale aanbod versterkt.

Er zijn een aantal voorbeelden zoals specials over iconische pop- en rockhelden op StuBru en doorverwijzingen naar de alternatieve mogelijkheid MNM Hits tijdens De Warmste Week.

U hebt ook verwezen naar de herschikking gisteren waarbij Jan Van Biesen, tot voor kort nethoofd bij Studio Brussel, nu ook verantwoordelijk zal zijn om het digitale radiostation De Tijdloze verder uit te bouwen.

Daarnaast werkt de VRT nauw samen met de sector in het kader van Digitale Radio Vlaanderen en voert ze samen met deze organisatie regelmatig campagnes om digitale radio in al zijn vormen in de kijker te zetten. Enkele voorbeelden: tijdens de Week van de Digitale Radio bijvoorbeeld werd extra aandacht gegeven aan de kwaliteit en de voordelen van DAB+ en andere vormen van digitaal radio luisteren. Verschillende VRT-experts deelden hun inzichten en ervaringen in het digitale radiolandschap met collega's van de lokale radio's tijdens de Dag van de Digitale Radio – waar we beiden aanwezig waren, mevrouw Brouwers – op 31 mei. Gelijkaardige initiatieven zullen de komende jaren verder worden gezet.

Tot slot is er de uitbouw van de audiopijler binnen VRT NU, in de toekomst VRT MAX. Het digitale platform VRT NU wordt uitgebouwd tot een volwaardige luisterbestemming waar het audio-aanbod van de VRT samenkomt. Daarbij kan de mediagebruiker naadloos overschakelen tussen een on demandluisterervaring en liveradio.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (cd&v): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U hebt gezegd dat er in 2023 een nieuwe studie komt, een groot radio-onderzoek, dat is heel goed want het is dan exact tien jaar geleden. Het is me niet meteen duidelijk of het dan gaat over de studie of het onderzoek die we hebben gevraagd in de beheersovereenkomst met de VRT of is dat iets dat u vanuit het departement zult organiseren? We kijken natuurlijk met veel belangstelling uit naar dat groot onderzoek want daaruit zal dan voor een deel moeten blijken welke zender eventueel kan worden afgekoppeld. Ik kan dat hier misschien gemakshalve zeggen van Studio Brussel maar het kan evengoed een andere zender zijn. We horen heel vaak dat het Klara moet zijn maar u weet dat daar in deze commissie geen draagvlak voor bestaat.

Minister, wie zal dat radio-onderzoek uitvoeren? Is het dan de bedoeling dat de vraag die vandaag wordt gesteld, namelijk welke zender eruit gaat en volledig digitaal wordt, daar ook zal worden beantwoord?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (Vooruit): Mevrouw Brouwers, ik dank u voor de actuele vraag. Het is wellicht toeval maar ze is zeker pertinent. De digitalisering en het luister- en kijkgedrag van ons allemaal brengt het radiolandschap in volle turbulentie. De vraag die vandaag voorligt, is heel terecht hoe we ervoor zorgen dat ons aanbod van VRT-radiozenders versus wat de private partijen aanbieden, zo lang mogelijk op FM blijft? Wat mij betreft, kan over een FM-afschakeling enkel worden gepraat wanneer het gaat over meer dan 50 procent en voor mijn part veel meer dan 50 procent luisteraars die digitaal of naar DAB luisteren.

Intussen is de FM-band heel schaars. Het is belangrijk om de oefening binnen de VRT te doen. StuBru presenteert slechtere cijfers, we kunnen er niet naast kijken. De VRT verliest in haar totaliteitmarktaandeel en zat vorig jaar op 57 procent waarvan StuBru nog 6,8 procent vertegenwoordigt. De vraag is in hoeverre MNM en StuBru in de toekomst nog heel sterk onderscheidend zijn.

Het argument van mevrouw Van de Sijpe is ook wel belangrijk. Als je de cijfers erbij neemt dat 400.000 unieke luisteraars op weekbasis afstemmen op StuBru, dan kun je daar ook niet naast kijken. Voor MNM zijn dat 650.000 luisteraars. Dat is een miljoen luisteraars die fan zijn van een van de twee merken. Het lijkt me niet zo gemakkelijk om die twee merken samen te voegen.

Natuurlijk moeten we de hele discussie rond de schaarste van de FM-frequenties en de beschikbaarheid ervan ook bekijken in het licht van de voorbije ronde van de landelijke frequenties, waar bij een beautycontest Studio 100 ernaast heeft gegrepen. Sowieso denk ik dat we met alle kaarten op tafel moeten nadenken over FM-frequenties of niet, maar dan moeten we ook de VRT alle tools en middelen geven. Als we hen vragen om één zender radicaal digitaal te switchen, dan moeten we de VRT daarin ondersteunen, want we zien op de VRT alleen maar afbouw. 'Interne Keuken' is weg, 'De Madammen' is weg. Er zijn de twee nethoofden die nu samengebracht worden. 'De Tijdloze' heeft wel potentieel. Dat heeft nu 0,7 procent marktaandeel. Over Klara discussiëren we niet. Daar zijn we het allemaal over eens. Maar we moeten met alle kaarten op tafel bekijken waar de bewegingen gebeuren. We moeten kijken waar de luisteraar is en we gaan die moeten volgen.

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

Bart Tommelein (Open Vld): Minister, we hoeven elkaar inderdaad niet te vertellen dat er vandaag heel wat beweegt op het vlak van digitalisering van het radiolandschap. Er is al verwezen naar 'digital only'-zender Willy, die op een bijzonder korte termijn wekelijks meer dan 100.000 luisteraars weet te bereiken en op 1 jaar tijd zijn marktaandeel verdubbelde tot 1,4 procent in de doelgroep 18- tot 54-jarigen. Dat betekent heel concreet dat de markt evolueert, dat de luisteraar heel bewuste keuzes maakt en dat er op het vlak van het radioaanbod in Vlaanderen nog heel wat mogelijk is.

Ik hoor u graag zeggen dat digitalisering een absolute prioriteit is en dat dat sneller moet. Het moet inderdaad duidelijk zijn dat ook de VRT hierin een absolute voortrekkersrol dient op te nemen, zoals u zelf gezegd hebt. We weten allemaal dat de FM-band nu eenmaal veel te beperkt is en in feite in de praktijk geen eerlijke marktwerking meer toelaat. Als ik de cijfers bekijk, zie ik dat vier radiozenders van de VRT onder de 10 procent zitten, en eentje zelfs onder de 5 procent. Ik ga daar geen waardeoordeel over uitspreken, maar ze zakken alle vier. Ze zakken alle vier in marktaandeel. En ondertussen blijft dat radiolandschap geblokkeerd en kan er geen vernieuwing zijn.

We moeten in de praktijk dus naar die digitale radio en het is de VRT die het verschil kan maken. Zij is die cruciale speler in het verhaal, die historisch zo goed als alle FM-frequenties in haar bezit had en nog voor een groot stuk heeft.

We hebben hier het jaarverslag van de VRT gehoord van gedelegeerd bestuurder Frederik Delaplace. We hoorden hem ook zeggen dat de digitalisering belangrijk is om goed te luisteren naar de consument, om zijn of haar ritme te volgen in het proces en om een grote doelgroep niet zomaar plots van het VRT-aanbod af te snijden. En dat klopt uiteraard, maar willen we nu net die analoge 'switch-off' effectief kunnen maken, dan zal de consument uiteraard ook wel gestimuleerd moeten worden richting dat digitale landschap en het DAB-platform. Net daarom werd er in de beheersovereenkomst inderdaad gestipuleerd dat er actief werk zou worden gemaakt van die beweging. Zo zou er een onderzoek worden opgestart naar de impact van het stopzetten van het uitzenden van één FM-frequentiepakket. Dat is een potentiële gamechanger, waarmee de VRT haar volle gewicht in de schaal zou kunnen leggen om de diversiteit in het radiolandschap een boost te geven.

We weten allemaal dat het radiolandschap in Vlaanderen heel belangrijk is, ook voor de reclamemarkt. Dat is iets wat buiten kijf staat. Persoonlijk vind ik het nog altijd zeer teleurstellend dat dit onderzoek nog altijd niet werd opgestart. We zijn ondertussen halverwege 2022. De verkiezingen zijn ondertussen toch al een hele tijd geleden. Ondertussen naderen we het einde van de legislatuur, en dat onderzoek is nog altijd niet opgestart. Laat ons eerlijk zijn: hoewel de huidige operatie een positieve bijdrage is om het luistergedrag van de Vlaming nog meer naar DAB toe te leiden – ik heb heel uw uiteenzetting gehoord – blijft de VRT toch rommelen in de marge. Er wordt veel gezegd, maar er wordt wat mij betreft te weinig gedaan. We kunnen hier absoluut niet langer mee wachten. Zoals mevrouw Segers ook zei, staan er nieuwe spelers klaar om onze markt te verruimen en om iets bij te brengen en een meerwaarde te bieden aan dat radiolandschap, maar we beschikken niet over de technische mogelijkheden om dat te doen. De zaak wordt afgeblokt.

Ik wil mijn tussenkomst dus met een algemene vraag besluiten, minister. Bent u in globo tevreden met de wijze waarop de VRT de digitalisering van dat radio-landschap aanpakt? Of vindt u, net als ik, dat er een tandje bij mag worden gestoken?

Elisabeth Meuleman (Groen): Aanvullend, de toekomst is digitaal en zal digitaal zijn. Een aantal commerciële spelers slagen daar zeer goed in. Ook de luisteraar maakt langzaam de switch. Dat kan nog gestimuleerd worden, maar goed, op veel vlakken is die evolutie bezig.

Wat houdt spelers ook tegen? U zegt dat de FM-frequentie zal betekenen dat de kosten gaan oplopen, omdat de energiekost enorm zal stijgen. Nu, ik denk dat radio op FM nog een stuk de cashkoe is door de adverteerders en de opbrengsten die hij genereert. Dat zou voor de VRT minder inkomsten door advertenties kunnen betekenen. Wordt er bekeken hoe dat zal worden aangepakt? Zijn er plannen om de adverteerders op een of andere manier mee te krijgen om dat inkomstenverlies te compenseren? Zult u ondersteuning bieden? We kunnen onze publieke omroep toch niet verplichten om daar plaats te maken voor de privé en zelf met de gebakken peren te zitten? De redenering van de heer Tommelein volg ik op dat vlak niet. *(Opmerkingen van Bart Tommelein en anderen. Gelach)*

Digitalisering ja, maar wordt er ook gekeken naar een mogelijk verlies en inkomsten?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Voorzitter, collega's, dank voor de talrijke vragen.

Mevrouw Brouwers, eerst verduidelijk ik hoe de verschillende onderzoeken samengaan. In de beheersovereenkomst van de VRT vragen we niet aan de VRT om een onderzoek te voeren. We vragen om mee te werken aan een onderzoek naar de eventuele impact van de stopzetting van de uitzending via een FM-frequentiepakket. De bedoeling is om – dat zal het Departement Cultuur, Jeugd en Media doen – een bestek te lanceren dit jaar nog om ervoor te zorgen dat onderzoeksinstellingen kunnen intekenen om volgend jaar een globale radiostudie te voeren. Dit aspect zal daar een onderdeel van uitmaken. De VRT zal daar voor dit aspect uiteraard aan moeten meewerken. Dat hebben we afgesproken in de beheersovereenkomst.

Uiteraard, mevrouw Meuleman, zal ook het financiële daarbij bekeken worden. Het is inderdaad zo dat adverteerders nog heel erg kijken naar het bereik via FM, dat is de realiteit. Die realiteit heeft weinig toekomst, FM heeft geen toekomst, en dus heeft adverteren via de radio grote toekomst, maar niet via FM.

Dat is een van de redenen waarom we het crossmediale systeem hebben ingesteld. Dat is niet alleen relevant voor televisie en digitaal beeldmateriaal, maar ook voor radio en digitale radio. Inderdaad, we willen dat heel nauwgezet kunnen meten wanneer men radio luistert, vandaag nog via FM maar binnenkort alleen nog via DAB+ en internet en applicaties. Dat moet op een goede manier worden gemeten en adverteerders moeten goed kunnen zien wat het bereik is. Dat zal daar zeker deel van uitmaken. Uiteraard, de financieringsproblematiek op korte termijn is een belangrijk element voor de VRT om een kosten-baten te kunnen maken en aan de regering voor te leggen.

Er is gerefereerd aan de verschillende en recente cijfers rond radiobereik. Die zijn relevant maar moeten bekeken worden op langere termijn. Er zijn soms grote schommelingen tussen die metingen. Het is gevaarlijk om alleen op basis van de laatste of de laatste en voorlaatste meting conclusies te trekken over het bereik van de VRT-zenders. Op dat vlak zou ik voorzichtig zijn met conclusies.

Collega Tommelein, u zei iets waar ik het fundamenteel heel erg mee oneens ben. U zei dat het radiolandschap geblokkeerd blijft. Ik vind dat een merkwaardige opmerking omdat ik sinds de start van de private landelijke radio de eerste minister ben die de landelijke FM-frequenties in concurrentie heb gesteld. Ik ben de eerste

die dat doet in twintig jaar. Op die manier heb ik de concurrentie volledig geopend. We hebben dat op een bijzonder correcte manier via een beautycontest laten beoordelen. Ik zal daar verder geen commentaar bij leveren, omdat het natuurlijk ook in rechte wordt betwist. Op dat vlak zullen we zien wat er uitkomt.

Ik wil nog meegeven dat er natuurlijk een link is met het landelijk dossier, in die zin dat we bij de landelijke FM-frequenties ook een aantal termijnen vooropgesteld hebben. We hebben heel doelbewust de frequenties niet toegekend voor negen jaar maar wel voor vijf jaar, een maal verlengbaar met drie jaar. We doen dat omdat we denken dat de volgende minister van Media zeker ook zal moeten kijken naar de timing voor de afschakeling van FM. Ik denk namelijk dat er de volgende legislatuur voornamelijk digitaal geluisterd zal worden.

Wat de timing betreft: op 31 december 2027 zullen de erkenningen aflopen. Ik denk dus dat de komende minister van Media in 2027 een grondige analyse zal moeten maken of er vanaf 1 januari 2028 een afschakeling mogelijk is. Zo niet, dan stelt het probleem zich drie jaar later en is het op 31 december 2030 definitief gedaan met die FM-frequenties. Men kan natuurlijk altijd het decreet nog eens bekijken om te zien of men nog een erkenningsronde zou doen, maar ik zou dat de nieuwe minister van Media en de volgende afraden. Wat mij betreft, wordt FM dus afgeschakeld tussen 1 januari 2028 en 1 januari 2031.

Wat is de plaats van de VRT daarin? Zoals ik heb gezegd, en ook collega Tommelein heeft er terecht naar verwezen, moet de VRT absoluut een voorloper zijn van de digitalisering. Dat is zo omdat de VRT als publieke omroep een rol heeft om op dat vlak de Vlaming te stuwen richting die digitale radio maar ook – dat is mijn overtuiging – omdat een 'frontrunner', iemand die vooruitloopt, ook nadien een voordeel heeft doordat hij zo heel sterk kan staan in de markt van de digitale radio.

U verwees terecht naar Radio Willy, die inderdaad een heel sterke positie verwerft. Ik denk dat die ook wanneer we FM afschakelen bijzonder sterk zal staan.

Ik verwijs ook naar wat er in de Verenigde Staten is gebeurd, waar de radiosector veel minder sterk is dan in ons land omdat de radiozenders gedurende decennia te veel zijn blijven vasthangen aan AM en de stap naar FM gemist hebben. De radiozenders die snel gezegd hebben dat AM tot het verleden behoorde en dat FM de toekomst was, zijn er beter uitgekomen. Ik denk dus dat het ook in het belang van de VRT is om dit te doen. Als in het jaar 2027 de toekomstige minister van Media vaststelt dat op 1 januari 2028 misschien nog geen volledige switch-off van FM aangewezen is, zou het wel een optie kunnen zijn – maar dat zal een studie moeten uitwijzen – om een van de radiozenders van de VRT toch al vanaf 1 januari 2028 radicaal digitaal te laten gaan. Welke radiozender dat dan moet zijn, is uiteraard ook aan de VRT om grondig te onderzoeken. Wat mij betreft, collega's, is Klara daar niet geschikt voor. Klara heeft trouwens ongeveer 2,5 procent bereik. Bereik is op dat vlak niet bepalend, want de meerwaarde bestaat natuurlijk ook op verschillende andere vlakken. Klara heeft ook een doelpubliek waarvan een deel nog niet mee is met de digitalisering en dat ook niet zal zijn in 2027 of 2028.

Ik wil nog ingaan op een heel belangrijk punt, en ik denk dat ik dat zeer sterk moet benadrukken ten aanzien van u, collega Tommelein. U geeft aan dat de doelstelling van de switch-off van het VRT-merk moet zijn om meer spelers op FM te brengen. Dat is absoluut niet hoe ik ernaar kijk. Ik kijk ernaar als een manier om de digitalisering van het radiolandschap te versnellen, om de irrelevantie van FM zo snel mogelijk te realiseren en om te zorgen dat de publieke omroep daarbij vooroploopt. Mijn bedoeling is niet om een FM-frequentie af te nemen van de VRT en die dan aan een andere, private, partner te geven. Dat is absoluut niet hoe ik ernaar kijk. Ik heb vandaag in de krant gelezen dat het de bedoeling was om een VRT-merk eruit te halen zodat er meer ruimte is op FM voor private spelers. Dat is

niet mijn perspectief. Ik moedig alle private spelers aan om extra te investeren in radio en moedig ook aan om nieuwe spelers toe te laten. Maar het zal niet via FM zijn. Dat is niet de toekomst van ons radiolandschap.

Ik denk dat ik daarmee de voornaamste vragen beantwoord heb. Ik kijk uit naar de verdere initiatieven van de VRT.

Collega Tommelein, u vroeg nog of ik tevreden ben met wat de VRT doet inzake digitalisering. Ik stel vast dat ze heel veel doen. Ze hebben vorig jaar twee DAB+-kanalen gelanceerd. Ze zijn zeer actief op het vlak van radioapplicaties. Ze werken ook mee aan gezamenlijke initiatieven rond podcasts. Ik denk dat ze dat goed doen. Ik vraag hen ook heel uitdrukkelijk om vanaf eind dit jaar mee te werken aan die studie. Ik denk dat dat belangrijk is en dat ze daar ook voluntaristisch mee omgaan na de switch-off van een van hun merken op FM. Ik verwacht daar veel van. Waar ik ook veel van verwacht, is dat men nog meer dan vandaag zal samenwerken met andere mediapartners, bijvoorbeeld op het vlak van podcasts, om gezamenlijke initiatieven te ontwikkelen. De applicaties van de VRT, bijvoorbeeld op het vlak van radio, zijn uitmuntend. Ik denk dat er op dat vlak nog meer samenwerking mogelijk is.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (cd&v): Minister, dank u wel voor het uitgebreide antwoord. De bedoeling van de hele zaak is natuurlijk de digitalisering een duwtje te geven. Voor een extra zender, commercieel of een andere, is er op FM inderdaad op dit moment geen plaats meer. Het is niet de bedoeling dat zij de plaats innemen.

Ik heb begrepen dat u het afschakelen van een VRT-zender eerder ziet naar het einde van de beheersovereenkomst. Dus, het zal dus nog niet in de eerste jaren zijn dat StuBru of een andere zender van FM gaat.

Ik heb met betrekking tot dat onderzoek nog twee zaken die ik wil meegeven. Ik hoop dat de digitalisering van lokale radio's mee wordt genomen in dat onderzoek en dat er eventueel ook een gebruikersonderzoek aan wordt gekoppeld. Ik verklaar me nader. Ik heb ooit een schriftelijke vraag gesteld om te weten te komen hoeveel luisteraars per zender van de VRT digitaal luisteren en hoeveel via FM, en men kon daar eigenlijk niet op antwoorden. Via een gebruikersonderzoek zou men wel kunnen weten hoeveel luisteraars van Klara bijvoorbeeld al luisteren via DAB+. Ik denk dat we dat daar ook minstens uit moeten kunnen halen, ook voor andere radiozenders natuurlijk, niet alleen die van de VRT.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Hannes Anaf aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over het ontbreken in het masterplan jeugdkampen van een oplossing voor het tekort aan tenten – 3588 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Minister, op 24 juni keurde de Vlaamse Regering het nieuwe masterplan jeugdkampen goed. Dit plan moet een strategisch kader voorzien waarbinnen het beleid rond kampen, vakanties en meerdaagse verblijven voor kinderen en jongeren wordt uitgewerkt. Er zitten zeker en vast een aantal goede elementen in dat plan. Dat moet gezegd. Er worden 38 actiepunten bepaald rond het aanbod gebouwen, kampeerterreinen en kampeermateriaal, de omgeving

en bereikbaarheid van de kampplaatsen en speelruimte en het jeugdtoerismebeleid.

Opvallend aan dit plan is dat er geen oplossing in zit voor het grote tekort aan tenten waar jeugdbewegingen nu mee kampen. Dat zien wij hier jaarlijks passeren. Het doet zich jaarlijks voor. De tentenstock van de Uitleendienst Kampeermateriaal voor de Jeugd (ULDK) is al jarenlang te beperkt om aan alle vragen voor uitleen te beantwoorden. In totaal werden ook dit jaar weer meer dan 17.000 tenten aangevraagd voor de zomerperiode terwijl er maar een stok is van 5574 tenten.

Minister, op een schriftelijke vraag van collega Rousseau hebt u geantwoord: "(...) het aantal bijkomende tenten werd bepaald op basis van de opslagcapaciteit van de loods van de ULDK. Die maximumcapaciteit werd ondertussen bereikt." Op het moment van het antwoord op die schriftelijke vraag, al een tijdje terug, stonden er nog 219 groepen op de wachtlijst voor deze zomer. Ondertussen is dat aantal ongetwijfeld nog gedaald, omdat ze zelf naar oplossingen zijn gaan zoeken. Ondertussen zitten we ook al een stukje in juli. Toen ik de vraag indiende, ging ik ervan uit dat er nog een aantal aan het zoeken zijn. Ik hoop dat iedereen ondertussen een oplossing gevonden heeft.

Ik denk dat het masterplan jeugdkampen een goede aanleiding was geweest om de stock van tenten verder te vergroten. Want, voor alle duidelijkheid, de eenmalige investering van een miljoen euro die er gebeurd is, is zeker een goede zaak, maar als je kijkt naar de tekorten die er elk jaar zijn, zullen we er daarmee niet komen. Het was vooral een goede aanleiding geweest om de opslagcapaciteit van de loods te vergroten.

Minister, kunt u uitleggen waarom in het nieuwe masterplan jeugdkampen geen aankoop van extra tenten noch extra opslagplaats voor tenten is opgenomen? Erkent u dat er een tententekort is bij jeugdbewegingen dat jaarlijks terugkomt? Erkent u de afhankelijkheid van jeugdbewegingen van de stock van de ULDK voor de organisatie van hun kampen? Nu er geen extra tenten worden voorzien in dat masterplan, vindt u dan dat de volledige verantwoordelijkheid komt te liggen bij de jeugdbewegingen zelf om tenten aan te kopen? Zo ja, hoe ziet u dat dan gebeuren? Denkt u eventueel aan een groepsaankoop of subsidies voor de aankoop van tenten? Een degelijke patrouilletent kost al snel 2000 tot 2600 euro. Bent u ervan overtuigd dat veel jeugdbewegingen dergelijke bedragen kunnen neertellen zonder ondersteuning, als je er rekening mee houdt dat veel groepen al snel een tiental tenten nodig hebben?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mijnheer Anaf, dank u voor de vraag. Het masterplan jeugdkampen is al van bij de eerste versie van 2010 een plan dat wordt vormgegeven in nauw overleg met de sector. Meer nog, het huidige masterplan is tot stand gekomen op basis van een voorstel van de jeugdsector zelf, waarbij we breed hebben gekeken, niet alleen naar de jeugdbewegingen maar ook naar heel wat andere jeugdorganisaties.

De Ambrassade verzamelt jeugdwerkers in een beleidswerkgroep Jeugdtoerisme. Deze werkgroep heeft als doel om het masterplan mee op te stellen, uit te voeren en te bewaken. Zij zullen dan ook verder een prominente rol spelen in de taskforce Jeugdkampen, die mee instaat voor de opvolging en de uitvoering van de acties.

De acties in het masterplan die betrekking hebben op het aanbod kampeermateriaal zijn weloverwogen door de sector en afgestemd met mijn departement en kabinet. De jeugdsector neemt daarin zelf een deel van de verantwoordelijkheid op. Recent nog tijdens het overleg met de jeugdbewegingen, het zogenaamde JOS-overleg (Jeugdbewegingen Overleg en Samenwerking), werd aangegeven dat zij

geen oplossing zien in het louter aankopen van meer tenten. Er is veel meer nodig om deze uitdagingen aan te pakken.

Het masterplan bevat een aantal acties onder de doelstelling om te blijven investeren in het aanbod kampeermateriaal. Het gaat over een betaalbaar en toegankelijk aanbod van onze uitleendienst ULDK die op peil wordt gehouden. Een jaarlijkse investering wordt gekoppeld aan een goede monitoring. Op die manier moeten er in de piekperiode zo weinig mogelijk aanvragen geweigerd worden. Het jeugdwerk onderzoekt ook pistes om de herstellingen van eigen tenten te groeperen tegen een betaalbaar tarief. Het jeugdwerk brengt ook alternatieve circuits in kaart om het bestaande aanbod te verruimen. Het kan gaan over samen aankopen, samen aanbesteden of een onderling uitwisselingssysteem. Ook belangrijk is dat de procedure tot aanvraag van kampeermateriaal verder wordt geoptimaliseerd, waarbij we volgens mij ook moeten kijken naar de prijszetting van de tenten. Die zijn terecht goedkoop, maar je merkt dat die al geruime tijd niet geïndexeerd zijn en dat die in verhouding met wat gevraagd wordt op de private markt maar ook wat gevraagd wordt door andere jeugdbewegingen, vele malen groter is. De bedoeling is zeker niet om het duur te maken, maar we moeten wel eens bekijken of het nog rationeel een goede prijszetting is.

In het masterplan staat met andere woorden duidelijk omschreven hoe de Vlaamse Regering samen met het jeugdwerk ook in de toekomst blijft investeren in het aanbod van kampeermateriaal. U weet dat ik zelf een jaarlijks budget heb van 317.000 euro. Dat volstond om het aanbod op peil te houden. Ik heb daar 1 miljoen euro aan toegevoegd vanuit relancemiddelen. Daardoor hebben wij vandaag 5547 tenten, deels seniortenten en deels patrouilletenten. Dat is het hoogste niveau in de geschiedenis van het Vlaamse jeugdbeleid.

De capaciteit van onze locatie in Nossegem is wel degelijk belangrijk. In 2013, toen Pascal Smet minister was, hebben wij daar een huurcontract gesloten dat loopt tot 2031. Ik heb gisteren de Uitleendienst Kampeermateriaal voor de Jeugd nog bezocht. Ik heb gepeild naar hun capaciteit. Zij geven inderdaad aan dat zij aan de limieten zitten van wat zij kunnen doen in Nossegem. Wij hebben nog dat huurcontract tot 2031. Het lijkt mij heel moeilijk om daar nu een wijziging in aan te brengen. Ik heb mij wel voorgenomen – en ik heb dat ook gemeld aan het departement – te bekijken dat er zeker voldoende middelen ter beschikking worden gesteld om op dat hoogste niveau te blijven. Zo mogelijk zou het liefst nog een klein beetje stijgen, want er zijn nog maar heel kleine marges om nog meer tenten op te slaan in Nossegem. Dat betekent dat wij boven op het budget van 317.000 euro nog een extra inspanning zullen doen om gelijk te blijven en om de totale capaciteit van Nossegem effectief te benutten in de komende jaren.

Of er nog problemen zijn, vraagt u. Dat is evident. Wij hebben het altijd meegemaakt dat er in de piekperiode tussen 15 juli en 10 à 15 augustus meer vraag is dan aanbod. Wij moeten daar op een goede manier mee omgaan. Het is een illusie te denken dat er bij de aanvraag onmiddellijk voldoende ruimte zal zijn voor iedereen. Je merkt dat er op een heel gedegen manier wordt omgegaan met de wachtlijst. Daardoor konden wij toch op relatief korte tijd voor tweehonderd groepen samen een oplossing vinden. Nu zijn er nog een twintigtal organisaties die niet via de ULDK geholpen kunnen worden. Ik vind het bijzonder jammerlijk hoe uw partijvoorzitter Rousseau hierover gecommuniceerd heeft. Hij heeft zich gebaseerd op cijfers die op dat moment al niet meer actueel waren. Hij heeft de indruk gewekt dat de tweehonderd groepen die toen op de wachtlijst stonden, niet op kamp zouden kunnen vertrekken. Maar niets is minder waar. Wij gaan met de jeugdorganisaties op zoek naar oplossingen. Zij vinden andere oplossingen bij bevriende jeugdbewegingen. Zij vinden andere oplossingen via andere wegen, bij lokale besturen en dergelijke meer. Het is niet zo dat zij niet op kamp kunnen vertrekken of dat het voor hen onbetaalbaar wordt. Dit is een populistisch discours dat jammer

is voor de jeugdsector, vooral als je merkt dat eigenlijk alle ministers van Jeugd hiervoor extra inspanningen hebben gedaan. Ik verwees daarnet al naar minister Smet en ik heb hem ook geciteerd in de plenaire vergadering. Ook hij heeft gezegd dat het een illusie is dat je die wachtlijsten volledig kunt wegwerken. Ik stel voor, collega's, dat wij daarover op een correcte manier spreken.

Uw derde vraag gaat over de verantwoordelijkheid van jeugdbewegingen. Dat de aankoop van tenten de verantwoordelijkheid van jeugdbewegingen zou zijn, is absoluut niet het geval. Er zijn extra budgetten vrijgemaakt. Er wordt heel wat rond gewerkt, ook door lokale besturen. Er is ook uitwisseling tussen jeugd-organisaties.

Uw laatste vraag betreft het aankopen van tenten. Ik stel vast dat dit duur is; de prijs is ook een relevant aspect. Andere problemen voor jeugdbewegingen zijn een goede stockage en maken dat de herstellingen op een goede manier gebeuren. De tenten moeten na de zomer goed gedroogd kunnen worden. Dat is ook het voordeel van Nossegem. De ULDK kan dat op een professionele manier oplossen.

Wij moeten daaraan gezamenlijk werken. In uitvoering van het masterplan Jeugdkampen gaan wij ook samen met de ULDK kijken hoe wij de capaciteit op peil kunnen houden en hoe wij vooral de procedures nog kunnen verbeteren om de jeugdbewegingen sneller te informeren over het aanbod en efficiënter kunnen tegemoetkomen aan hun vraag.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Minister, bedankt voor uw antwoord. Eerst en vooral: als parlementsleden moeten we soms onze cijfers halen uit schriftelijke vragen, en dan kunnen we er weinig aan doen dat die tegen dan al achterhaald zijn.

U haalt hier uit naar de communicatie van onze partijvoorzitter, en u verwijt hem populisme, maar dan moet u ook wel correct citeren. U zegt hier nu dat hij de indruk gewekt heeft dat daardoor al die groepen niet op kamp zouden kunnen gaan. Ik heb hier het artikel bij mij, en hij geeft aan, letterlijk, dat, door dat tekort, de jeugdbewegingen op zoek zullen moeten gaan naar duurdere alternatieven of mogelijk hun kamp moeten afgelasten. De wijze waarop u het hier voorstelt is gewoon niet correct, en dat vind ik eigenlijk bijzonder jammer, want hij kaart aan dat, door het feit dat er te weinig stock is bij de ULDK, duurdere alternatieven moeten worden gezocht. Dat hebt u er niet bij gezegd, en als u dan iemand anders populisme verwijt, dan vind ik dat niet correct van u.

Maar goed, ik wil op een aantal elementen van uw antwoord ingaan. Ik moet eerlijk zeggen, ik blijf het lastig hebben met het argument van die loods. Ik zeg helemaal niet dat je die loods, die daar bestaat in Nossegem, moet opzeggen, en dat dat tot 2031 loopt. Heel de jeugdsector heeft zich in bochten gewrongen de voorbije jaren. We hebben dat met heel veel enthousiasme en heel veel creativiteit gedaan om heel veel kinderen en jongeren toch op kamp te kunnen laten gaan, om ze activiteiten te kunnen laten doen. Dat is ook wat de jeugdsector siert. Dat is in goede samenspraak gebeurd, ook met u, met de bovenbouworganisaties, met heel veel mensen. Die creativiteit was er. Het feit dat er die ene loods is, kan dan toch geen argument zijn om niet bijkomend in tenten te voorzien. Je moet toch niet zo creatief zijn om dan eens na te denken over hoe men misschien ergens anders een tweede loods kan huren. Dat vind ik echt een argument – het is uiteraard maar een van de argumenten – dat je beter niet gebruikt. Ik denk dat er meer creativiteit mogelijk is.

U zei nog iets anders: we moeten eventueel nadenken over een indexering, het duurder maken van een aantal tenten. Ik snap natuurlijk de redenering daarachter. Ik denk dat dit vooral gestoeld is op het feit dat een aantal jeugdbewegingen meer

aanvragen dan eigenlijk noodzakelijk is. Ik snap die redenering. Maar ook dat zal volgens mij het tekort niet oplossen, want je zit met een stock van 5574 tenten, en er zijn 17.564 aanvragen. Dus ik denk niet dat het duurder maken dan per se de oplossing is, al denk ik wel dat het jeugdwerk daar niet noodzakelijk een ongelooflijk groot breekpunt van zal maken. Maar ik denk dat er toch nog andere mogelijke oplossingen mogelijk zijn om dat tekort op te vangen.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Minister, we hadden het er op 15 juni al over in de plenaire zitting. Toen waren er nog 44 organisaties die op de wachtlijst stonden. Ik ben heel blij om te horen dat dat er vandaag nog maar 20 zijn. Al maak ik me wel de bedenking: het is ondertussen al zomervakantie, dus ik hoop dat dat dan 20 organisaties zijn die nog tijd hebben om alternatieven te vinden.

Ik denk dat ondersteuning nodig is. Het is een beetje een evenwicht zoeken: enerzijds is die ondersteuning nodig, anderzijds moeten we er ook op kunnen rekenen dat verenigingen worden aangemoedigd om zelf te voorzien in hun materiaal. Dat kan natuurlijk niet voor alles. Maar als ik bijvoorbeeld denk aan de Chiro van Dilbeek, die ongelooflijk trots waren op het feit dat ze zelf hun tenten hadden kunnen voorzien, en die dan recent in het nieuws kwamen omdat ze hun tenten allemaal kwijt waren door een brand, die dan nog aangestoken was. Dat is ongelooflijk triest. Maar die waren ongelooflijk trots dat ze hun eigen tenten hadden, die ook konden onderhouden en dergelijke meer.

Ik denk dat het masterplan in die zin een goede mix biedt tussen wat de overheid voorziet en wat tegelijkertijd vanuit het middenveld als verantwoordelijkheid opgenomen wordt. En we roemen onze jeugdorganisaties daar ook voor, voor het uit de mouwen steken van de handen, voor het eigenaarschap van het materiaal en dergelijke meer.

Tijdens de actuele vraag op 15 juni haalde ik ook de wachtperiode aan. Ik haalde aan dat er jeugdbewegingen waren die begin november 2020 een aanvraag indienden, en dat die pas in april of mei 2022 wisten of er voor hen tenten zouden zijn. Enerzijds is die termijn natuurlijk ongelooflijk lang, anderzijds, als het gaat om een zomerkamp van de zomer 2022, is april-mei heel erg laat om pas te weten waar je staat voor de tenten.

Die vraag is toen een beetje door de mazen van het net geglipt, dus ik stel ze u graag opnieuw: zal er aan die lange wachttermijn geremedieerd worden, minister?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (cd&v): Voorzitter, collega's, iedereen hier geeft de minister heel duidelijk alle steun om onze jeugdverenigingen op alle mogelijke vlakken te ondersteunen, en dus zeker ook om met tenten op kamp te gaan. Iedereen die deze commissie al enige tijd volgt, weet dat de vraag naar tenten altijd, jaar na jaar, een uitdaging is. We moeten daar correct in zijn.

Ik schrik dan ook een beetje wanneer er hier plots de vraag komt naar een uitbouw van de dienst voor tenten, alsof we nu plots tot een verdubbeling van de dienst voor tenten zouden moeten komen. Ik denk dat het goed zou zijn dat we kijken naar wat de afstemming is tussen de vraag en de oplossingen die werden gecreëerd. Tot vandaag heb ik niet het signaal gekregen dat er problematische situaties zijn en dat kampen niet zouden kunnen plaatsvinden omdat ze niet over het materiaal beschikken. Ik betreur dan ook dat die sfeer werd gecreëerd, want daarmee zullen we niet verder geraken.

U kunt nee schudden, collega, maar dat is wel de sfeer die hier wordt gecreëerd. Ik ben het wél met u eens dat we moeten nagaan op welke manier we antwoorden kunnen bieden aan die jeugdverenigingen. In die zin had ik dezelfde vraag als collega Perdaens. Vragen staat vrij, en terecht. We weten dat de vraag steeds groter is dan het aanbod. Ik vind het superbelangrijk dat dat aanbod wordt bijgehouden en maximaal wordt uitgebouwd. Maar als de vraag wordt gesteld, is het ook belangrijk dat er inderdaad op korte tijd een reactie kan worden gegeven, dat er op korte tijd kan worden uitgezuiverd: wat is haalbaar, wat is expliciet effectief nodig, wat zijn eventueel andere mogelijke oplossingen? We moeten dat zo vlot mogelijk op elkaar afstemmen.

Minister, ziet u daar nog mogelijkheden om dat sneller of flexibeler te doen, zodat de verenigingen onderling of op een andere manier naar mogelijke oplossingen kunnen zoeken wanneer ze geen beroep kunnen doen op het materiaal waarnaar ze zouden hebben gevraagd?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega's, ik dank jullie voor de extra vragen.

Eerst ga ik in op onze loods in Nossegem. Het betreft een huurcontract dat werd afgesloten in 2013 en nog ruime tijd loopt. Er is heel wat werk aan voorafgegaan om op zoek te gaan naar een geschikte plaats. Het is een geschikte en goede locatie. Het is een goed verluchte en goed verwarmde plaats die de juiste capaciteit aanbiedt. Ik heb aangegeven dat we inderdaad aan de limieten komen van wat mogelijk is qua tentencapaciteit. Dat komt omdat we aan de historische top van meer dan 5500 tenten zitten. We zullen nagaan of we nog een klein beetje meer kunnen bijsteken, maar meer kunnen we ter plaatse niet doen.

Het zoeken naar extra capaciteit of een nieuwe loods is helemaal geen eenvoudige operatie en zou trouwens ook een zeer grote kost hebben. Ik heb deze legislatuur een zeer belangrijke investering gedaan in tenteninfrastructuur, met 317.000 euro structureel, wat ik eventueel nog kan aanvullen, en met 1 miljoen euro in relance, toch een zeer substantiële extra investering. Dat die loods beperkt is, is één element. De vraag is ook hoever u zou willen gaan om tenten aan te kopen. Ik heb op dat vlak verwezen naar een citaat van de voormalige minister van Jeugd Pascal Smet. Hij gaf terecht aan dat als je echt wilt voldoen aan alle mogelijke vragen in die piekperiode tussen midden juli en midden augustus, je eigenlijk een nog veel grotere capaciteit zou moeten hebben, wat tot tientallen miljoenen euro extra zou kosten. Zijn analyse was dat dat geen doelmatige inzet van belastinggeld zou zijn en dat we niet op die manier moeten doorgaan.

Ik ben ervan overtuigd dat we verder moeten investeren in het op peil houden van capaciteit. Misschien kunnen we nog iets extra gaan, maar we gaan toch geen extra loods bijzetten, collega's, en miljoenen investeren in een nieuwe locatie met alle problemen van dien? Dat lijkt mij eerlijk gezegd geen snelle en efficiënte piste en geen goede aanwending van belastinggeld.

Wat gaan we dan wel doen? Ten eerste gaan we ervoor zorgen dat de capaciteit op punt blijft, en dat zowel op vlak van patrouilletenten als zeker ook van seniortenten, die iets meer gegeerd zijn, en dat we nog extra kunnen investeren om dat niveau op peil te houden. Ten tweede – verschillende collega's hebben daarnaar gepeild – gaan we ook zorgen dat die procedure efficiënter kan verlopen, dat dat op een betere manier kan gebeuren. Collega's Rombouts en Perdaens hebben er ook naar verwezen. Het is inderdaad wel laat als je pas in april zou weten, na een aanvraag in het najaar, dat je eigenlijk al dan niet tenten krijgt. Daar moeten we zeker naar kijken en ik dring er ook bij de ULDK op aan om dat in hun nieuwe procedures nog sneller te kunnen meegeven.

Ik denk ook, collega's, dat de prijssetting belangrijk is. Voor de duidelijkheid, we willen absoluut dat die prijssetting zeer toegankelijk blijft, dat dat goedkoop blijft, en uiteraard een pak goedkoper dan de commerciële markt maar ook dan de eigen ontlening tussen de verschillende jeugdorganisaties. Maar nu is er een zodanige discrepantie tussen wat wordt gevraagd en wat anderen vragen, dat sommige groepen zich, volledig te goeder trouw, wat ruim bemeten, wanneer ze de aanvraag doen.

Ik heb met heel veel groepen gesproken, ook met de mensen van de ULDK, en het blijkt toch wel dat er heel wat groepen zeggen dat ze misschien nog een of twee extra tenten vragen. Het is des te beter als het lukt, dan hebben ze wat meer ruimte, en het kost toch niet zo veel. Bij de realistische inschatting van wat elke groep nodig heeft, merk je ook dat de prijssetting een rol speelt. We gaan dus in dialoog met de jeugdbewegingen en de jeugdorganisaties om te kijken of we eventueel ook die prijs kunnen aanpassen, niet om dat veel duurder te maken maar om iets correcter aan prijssetting te doen. Ik denk, collega's, dat het op dat vlak juist is.

Collega Anaf, ik heb niet de gewoonte om onjuiste dingen te zeggen, en al zeker niet in het parlement, dus ik nodig u ook uit om het persbericht van uw voorzitter na te lezen waarin hij wel degelijk melding maakt, niet alleen van duurdere alternatieven maar ook van het afgelasten van kampen. Dat staat letterlijk in zijn persbericht. Dus hierbij wil ik dat ook duidelijk gesteld hebben.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Minister, dat is letterlijk wat ik hier net voorgelezen heb. In uw eerste antwoord zei u dat hij het enkel had gehad over al die kampen die zouden worden afgelast. Ik heb daarnetletterlijk voorgelezen dat in het persbericht stond dat de jeugdbewegingen door dat tekort op zoek moeten naar duurdere alternatieven of hun kamp misschien moeten afgelasten. Dat is wat ik daarnet gezegd heb. U hebt het daarnet in uw eerste antwoord enkel gehad over sfeerschepperij, bangmakerij over het feit dat er kampen zouden worden afgelast. En dat is gewoon niet correct. En dat ben ik eigenlijk, eerlijk gezegd, minister, van u totaal niet gewoon.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Tinne Rombouts aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd, Media en Armoedebestrijding, over de uitvoering van het Coronanoodsteundecreet voor de jeugdsector – 3563 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Elisabeth Meuleman

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (cd&v): Collega's, net voor het kerstreces keurden we het voorstel van decreet goed om bijkomende coronasteunmaatregelen voor de jeugdsector mogelijk te maken om in 2022 de negatieve gevolgen van de pandemie op de financiële draagkracht van de meerjarig gesubsidieerde jeugdorganisaties te compenseren. Dit voorstel van decreet maakte het mogelijk om de bestaande steunmogelijkheden te verlengen. Concreet zorgen deze subsidies bij de ernstig getroffen meerjarig gesubsidieerde jeugdorganisaties voor een buffer, wanneer het stilvallen of ernstig beperken van de activiteiten de continuïteit van de verenigingen en de werkingen in het gedrang brachten. Deze bijkomende financiële steun kan een deel van het onevenwicht tussen kosten en opbrengsten bij jeugdorganisaties compenseren en is voor veel organisaties een grote hulp om hun werking te kunnen verderzetten.

Dit zogenaamde noodsteundecreet gaf alle structureel ondersteunde jeugdwerkorganisaties de kans om hun verliezen aan te tonen. Daarbij zijn er drie elementen.

Eén, organisaties die erkend en gesubsidieerd worden op basis van artikel 9, artikel 10 of artikel 11 van het decreet van 20 januari 2012 houdende een vernieuwd jeugd- en kinderrechtenbeleid, in casu verenigingen landelijk georganiseerd jeugdwerk, verenigingen informatie en participatie en cultuureducatieve verenigingen, verder landelijke jeugdorganisaties genoemd.

Twee, organisaties die gesubsidieerd worden op basis van artikel 4, artikel 5 en artikel 6 van het decreet van 22 december 2017 houdende de subsidiëring van bovenlokaal jeugdwerk, jeugdhuizen en jeugdwerk voor bijzondere doelgroepen, in casu geprofessionaliseerde jeugdhuizen die inspelen op prioriteiten van het Vlaamse jeugd- en kinderrechtenbeleid, jeugdwerk met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en jeugdwerk met kinderen en jongeren met een handicap, verder de bovenlokale organisaties genoemd.

Drie, organisaties die gesubsidieerd worden op basis van artikel 12 en artikel 13 §2 van het decreet van 6 juli 2012 houdende subsidiëring van hostels, jeugdverblijfcentra, ondersteuningsstructuren en de vzw Algemene Dienst voor jeugdtoerisme.

Minister, ik wil u enkele concrete vragen stellen over de uitvoering van dit voorstel van decreet.

Welke financiële verliezen ten gevolge van de pandemie hebben de organisaties reeds gerapporteerd in hun werkingsverslag 2021?

Hoe gaan organisaties een beroep kunnen doen op die bijkomende noodsteun en hoe moeten ze concreet hun verliezen ten gevolge van de pandemie aantonen?

Wanneer zullen de voorziene subsidies toegekend en uitbetaald worden?

Hoe schat u de globale financiële gezondheid van de jeugdorganisaties in na twee coronajaren?

De voorzitter: Minister Dalle heef het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Rombouts, dank u wel voor de vraag.

De Vlaamse Regering heeft vorige week een nieuwe beslissing genomen rond de ondersteuning van de jeugdsector in uitvoering van het decreet van 23 december 2021. Het besluit heeft als beleidsdoelstelling om door middel van bijkomende financiële steun het onevenwicht tussen kosten en opbrengsten bij jeugdorganisaties, veroorzaakt door de coronacrisis te compenseren. Het is een vervolg op reeds eerder toegekende maatregelen. Het gaat over de periode tussen 28 oktober 2021 en 28 januari 2022, de periode waarin er nog coronabeperkingen waren.

Eerder werd er al gelijkaardige steun verleend. In 2020 ging het over een bedrag van 3,1 miljoen euro. In 2021 werd er een totaalbedrag van iets meer dan 1,2 miljoen euro toegekend. Het huidige besluit dat de regering vrijdag goedkeurde, gaat uit van een bedrag van 1,7 miljoen euro. In het totaal brengt dat dus een steun voor de jeugdsector – buiten de jeugdverblijven en de jeugdhostels want die zijn nog op een andere manier ondersteund – van 6 miljoen euro.

Het besluit dat nu goedgekeurd werd, hanteert dezelfde berekeningswijze als bij de vorige steunmaatregelen. Er worden vijf groepen van organisaties onderscheiden op basis van vier factoren: het geboekte verlies in 2021 op basis van de jaarrekening 2021, het geschatte verlies van 1 tot en met 28 januari 2022 op basis

van de cijfers 2021, de liquiditeit bij het sluiten van het boekjaar 2021 en de solvabiliteit bij het sluiten van het boekjaar 2021.

Op die manier wordt er niet alleen rekening gehouden met de dringende financieringsbehoeften op basis van reële financiële cijfers, maar ook met welke organisaties de hoogste nood hebben. Zo worden een vijftal verschillende groepen onderscheiden.

Eén: de steun wordt in eerste instantie toegekend aan organisaties met een verlies en een ongunstige liquiditeit en solvabiliteit.

Twee: als er middelen resten, dan wordt er ook steun toegekend aan organisaties met een verlies en een ongunstige solvabiliteit, maar met een betere liquiditeit dan die eerste groep.

Drie: vervolgens wordt er steun toegekend aan organisaties met een verlies en een ongunstige liquiditeit, maar met een betere solvabiliteit dan de eerstgenoemde groep.

Vervolgens, als er nog middelen resten, dan wordt er ook steun toegekend aan organisaties met een verlies die niet tot de vorige groepen behoren.

Er wordt geen steun toegekend aan organisaties die geen verlies verwachten of waarvan het verlies in verhouding tot de begrote eigen inkomsten lager is dan vijf procent. De categorisering wordt ook verder toegelicht in het besluit.

U hebt ook gevraagd naar het rapporteren over de werkingsverslagen in 2021. Het is zo dat in 2021 er 97 jeugdverenigingen op het Vlaamse niveau werden erkend en gesubsidieerd. De administratie ontving op 31 maart 2022 het financieel verslag en het werkingsverslag van die jeugdverenigingen, zoals ook decretaal is vereist. De administratie rondt momenteel het toezicht op de verantwoording van de werkingssubsidies af. Daarna maakt ze ook een analyse van de financiële data.

De jeugdverenigingen die een beroep doen op bijkomende steun, moeten in 2021 een nettoverlies hebben geleden. De administratie verzamelt die informatie op basis van de financiële verantwoording van die werkingssubsidies. Ook zal de administratie nakijken of de jeugdverenigingen al dan niet een negatief eigen vermogen hadden. Op die manier wordt er vermeden dat jeugdverenigingen waarvan het financieel beheer op structurele wijze tekortschiet, onterecht meegenieten van bijkomende steun.

Bij de aanvraag moeten de jeugdverenigingen kunnen aantonen dat ze in 2021 stappen hebben gezet om de activiteiten te laten plaatsvinden conform de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus. Ze moeten ook kunnen aantonen dat ze de verliezen hebben beperkt door solidariteit van de deelnemers te vragen, en door opbrengsten die hoger waren dan begroot voor de activiteiten ook in te zetten.

Ik wijs er ook op dat de geprofessionaliseerde jeugdhuizen en geprofessionaliseerde jeugdwerking met kinderen en jongeren met een handicap, en met maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren die door de overheid op het bovenlokale niveau worden gesubsidieerd, ook voor de bijkomende steun in aanmerking kunnen komen. Dat is toch een belangrijk nood.

De uitbetaling is als volgt: de administratie zal begin september aan de jeugdverenigingen toegang verlenen tot de digitale applicatie om hun dossier in te dienen. De jeugdverenigingen kunnen dan tot 30 september hun aanvraag indienen. De administratie verwerkt de aanvragen vervolgens in oktober, en deelt halverwege oktober aan de jeugdverenigingen mee of ze in aanmerking komen.

De betaling volgt na ondertekening van het subsidiebesluit en wordt normaliter eind oktober dan ook uitgevoerd. In elk geval zal die uitbetaling er dit jaar komen.

Tot slot, de financiële gezondheid van onze organisaties. Het is nog wat vroeg om alomvattende conclusies te trekken over de financiële gezondheid van de sector, maar we werken op basis van het toezicht en de analyse van de ingediende werkingsverslagen van 2021. We gaan dat grondig nagaan. In elk geval denk ik dat we met die 6 miljoen euro coronanoodsteun toch een stevige ondersteuning hebben gegeven aan onze jeugdorganisaties in moeilijke tijden.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (cd&v): Dank u wel, minister, om een duidelijke stand van zaken te geven. Zoals u duidelijk onderstreept, denk ik inderdaad ook dat in moeilijke jaren, waar inkomstenbronnen soms wegblijven en er extra maatregelen en extra kosten bijkomen, de steun die gegeven is ook goed besteed moet worden, en dat die moet worden besteed op basis van stevige dossiers en een goede controle. Nauwlettend kijken wie welke rechten heeft, en dat heel zorgvuldig vormgeven, dat is heel belangrijk, denk ik.

Ten tweede is het belangrijk een goede analyse te maken van de toestand van onze verenigingen. Daar was natuurlijk wel een bezorgdheid over: gaan we een doorstart kunnen maken, gaan er mensen uit de boot vallen, gaan er problemen opduiken rond verenigingen? Ik denk dus dat de verdere analyse van de dossiers zeker belangrijk is, maar dat er vandaag daarover nog geen onrustwekkende signalen zijn. Met de steun die wordt gegeven zouden we normaal gezien op de goede koers moeten zitten, maar verdere opvolging is toch belangrijk. Daar kijken we verder naar uit. Alleszins dank om dit, ook dit jaar, op een goede manier verder op te volgen en de uitbetaling te garanderen.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Ik wil alleen nog meegeven dat wij op dit moment geen verontrustende signalen hebben opgevangen, maar we volgen dit natuurlijk op de voet op.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.